

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА**

**ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ПРАВИЛНОСТИ
ПОСЛОВАЊА ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЊА ЗА СКЛОНИШТА, БЕОГРАД**

ЗА 2009. ГОДИНУ

Број: 400-928/2010-01

Београд, 10. фебруар 2011. године

1.	ПРАВНИ ОСНОВ, ПРЕДМЕТ, ЦИЉ, ПОСТУПАК РЕВИЗИЈЕ И ОДГОВОРНОСТ РЕВИЗОРА.....	3-7
1.	Правни основ.....	3
1.	Предмет ревизије.....	3
1.	Циљ ревизије.....	3
1.	Поступак ревизије.....	4
1.	Одговорност субјекта ревизије.....	4
1.	Одговорност ревизора.....	5
1.	ОСНОВ ЗА ИЗРАЖАВАЊЕ МИШЉЕЊА.....	5-7
1.	МИШЉЕЊЕ.....	7
2.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ.....	8-13
2.1.	Биланс стања.....	8-9
2.2.	Биланс успеха.....	10
2.3.	Извештај о токовима готовине.....	11-12
2.4.	Извештај о променама на капиталу.....	13
3.	НАПОМЕНЕ УЗ РЕВИЗОРСКИ ИЗВЕШТАЈ.....	14-49
3.1.	Подаци о субјекту ревизије.....	14
3.2.	Основ за састављање и приказивање финансијских извештаја.....	14-15
3.3.	Рачуноводствене политике.....	15-21
4.	ИНТЕРНА КОНТРОЛА И РЕВИЗИЈА.....	21-22
5.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ.....	23
6.	БИЛАНС СТАЊА.....	24-36
7.	БИЛАНС УСПЕХА.....	36-49
8.	СУДСКИ СПОРОВИ.....	49
9.	ПРЕТХОДНИ ПОСТУПЦИ И КОРЕСПОДЕНЦИЈА СА СУБЈЕКТОМ РЕВИЗИЈЕ.....	50

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА СКЛОНИШТА, БЕОГРАД

Булевар Михаила Пупина 117А

Извештај о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања Јавног предузећа за склоништа, Београд за 2009. годину

Извршили смо ревизију финансијских извештаја Јавног предузећа за склоништа, Београд (у даљем тексту: Предузеће) за 2009. годину и то: 1) биланс стања; 2) биланс успеха; 3) извештај о токовима готовине; 4) извештај о променама на капиталу и 5) напомене уз финансијске извештаје, као и ревизију правилности пословања за 2009. годину.

Нисмо вршили ревизију финансијских извештаја и правилности пословања Предузећа за претходне године.

Ревизију су извршила овлашћена лица Државне ревизорске институције.

Ревизија је извршена у Београду, у седишту Предузећа, Београд, Улица Булевар Михаила Пупина 117А, у присуству овлашћених лица Предузећа.

Правни основ

Правни основ за вршење ревизије је садржан у Закону Државној ревизорској институцији («Службени гласник РС» бр. 101/2005, 54/2007 и 36/2010), Пословнику Државне ревизорске институције («Службени гласник РС» бр. 9/2009) и Програму ревизије Државне ревизорске институције за 2010. годину.

Предмет ревизије

Предмет ревизије су финансијски извештаји Предузећа и правилност пословања, а на основу Закључка о спровођењу ревизије број 400-928/2010-01 од 17.септембра 2010. године.

Циљ ревизије

Циљ ревизије је да се, на основу прикупљених, адекватних и довољних доказа, изрази мишљење да ли финансијски извештаји субјекта ревизије истинито и објективно приказују његово финансијско стање, резултате пословања и новчане токове, у складу са прихваћеним рачуноводственим начелима и стандардима, као и да ли су трансакције извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима, и за планиране сврхе.

Поступак ревизије

За потребе извођења ревизије Предузећа за 2009. годину, коришћени су међународни стандарди ревизије – Међународни стандарди ревизије (IFAC) и Међународни стандарди врховних ревизорских институција (ISSAI).

Међународни стандарди ревизије налажу да радимо у складу са етичким захтевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мери, уверимо да наведени делови финансијских извештаја не садрже материјално значајне грешке.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и обелодањивањима датим у финансијским извештајима. Избор поступака је заснован на ревизорском просуђивању, укључујући процену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, насталим услед криминалне радње или грешке. Приликом процене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима. Ревизија такође укључује оцену примењених рачуноводствених политика и процена извршених од стране руководства, као и оцену опште презентације финансијских извештаја.

Ревизија укључује и спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о томе да ли су приказани подаци у финансијским извештајима у складу са прописима у Републици Србији. Ти поступци укључују процену ризика постојања материјално значајне неусклађености.

Одговорност руководства за састављање финансијских извештаја и правилност пословања

За састављање и објективно обелодањивање финансијских извештаја одговорно је руководство Предузећа.

Ова одговорност обухвата успостављање интерних контрола које су релевантне за састављање и објективну презентацију финансијских извештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја услед криминалне радње или грешке, усвајање и примену одговарајућих рачуноводствених политика, као и коришћење најбољих могућих рачуноводствених процена.

Поред одговорности за припремање и обелодањивање годишњих финансијских извештаја, руководство је, такође, одговорно да обезбеди да су активности, трансакције и информације, које су приказане у финансијским извештајима у складу са прописима у Републици Србији.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да, на основу извршене ревизије, изразимо мишљење о финансијским извештајима и правилности пословања Предузећа за 2009. годину.

Сматрамо да су прибављени ревизорски докази довољни и одговарајући да обезбеде разумну основу за наше ревизорско мишљење.

Основа за изражавање мишљења

1) Као што је наведено под тачком 4. Извештаја у поступку спровођења процедура ревизије, уочили смо одређене слабости и неправилности у делу функционисања система финансијског управљања и контроле. Рачуноводствени систем, односно систем финансијског управљања и контроле, у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостаљање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору („Службени гласник РС“ бр.82/2007), потребно је успоставити на начин да у потпуности омогућава:

- дефинисање такве организационе структуре која у потпуности омогућава поделу дужности на начин да се раздвоје одговорности за доношење, извршавање и контролу пословних одлука, односно да исто лице не буде одговорно за ауторизацију, извршење, књижење и контролу,
- управљање ризицима, односно усвајање стратегије управљања ризиком,
- усвајање писаних политика и процедура за управљање ризиком и контролу њихове примене, са циљем да се ризици ограниче на прихватљив ниво,
- успостављање одговарајућег информационог система који омогућава јединствен начин евидентирања свих пословних промена и трансакција и пуну повезаност међу секторима као и поуздано и благовремено извештавање.

У поступку ревизије уочено је и да није успостављена интерна ревизија, мада је чланом 35. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору („Службени гласник РС“ бр.82/2007) прописана обавеза успостављања интерне ревизије најкасније до 31.децембра 2007. године.

2) Као што је наведено у тачки 6.2. Извештаја, некретнине, постројења и опрема исказане су у Билансу стања у износу од 7.334.487 хиљада динара. Од наведеног износа највећи део се односи на склоништа која су у претходном периоду пописана од стране комисије Предузећа, при чему је извршен преглед изведених радова инвеститора и констатовано стање склоништа, а затим и процена вредности од стране овлашћеног проценитеља.

Најзначајнији део ових непокретности прибављен је и књижен у пословним књигама у 2003. години, а мањи део ових непокретности је прибављан и књижен сукцесивно у

наредним годинама. Од момента прибављања није вршен попис ових непокретности. Редован годишњи попис истих није вршен ни на дан 31.12.2009. године што је супротно Закону о рачуноводству и ревизији и Правилнику о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

Чињеница да су ове непокретности пописане приликом прибављања у Предузеће не умањују значај, потребу и законску обавезу вршења редовног годишњег пописа. Садашња вредност ових непокретности на дан 31.12.2009. године износила је 6.881.412 хиљада динара, што чини 92,5% имовине Предузећа. С обзиром да није извршен попис ове имовине, као и усклађивање књиговодственог стања са стварним стањем, нисмо се уверили да су ове непокретности реално исказане на дан 31.12.2009. године.

Предузеће је својим рачуноводственим политикама дефинисало да се за време током којег се средства не користе обуставља обрачунавање амортизације, што је у супротности са параграфом 43. МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема.

На овај начин, примењујући усвојену рачуноводствену политику, није вршен обрачун амортизације за 2009. годину, као и за претходни период за склоништа која се не издају у закуп а чија набавна вредност износи 5.945.688 хиљада динара. Ово упућује да ове непокретности нису процењене у складу са захтевима МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема.

Нисмо били у могућности да квантификујемо утицај необрачунавања амортизације за ове непокретности на процењену вредност некретнина, постројења и опреме у Билансу стања на дан 31.12.2009. године као и на финансијски резултат за 2009. годину.

Поред наведеног, истичемо чињеницу да Предузеће не процењује непокретности у складу са усвојеним рачуноводственим политикама. Наиме, Предузеће је рачуноводственим политикама регулисало да ће изузетно за земљиште и непокретности примењивати модел ревалоризације проценом по тржишној вредности на дан билансирања. Највећи део непокретности Предузећа, како је претходно наведено, чине склоништа која су прибављена 2003. године и каснијих година, а затим пословна зграда, изграђени локали и прибављени станови. Од момента прибављања, када су склоништа процењена по фер вредности, није вршена њихова процена, а за остале наведене непокретности, независно од чињенице да ли се издају у закуп или не, процена је вршена по моделу набавне вредности у складу са параграфом 30. МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема. С обзиром да Предузеће није вршило процену вредности непокретности по моделу ревалоризације у складу са параграфом 31. МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема на дан биланса, за ову билансну позицију није примењена усвојена рачуноводствена политика.

3) На основу члана 8а. Закона о средствима у својини Републике Србије („Службени гласник РС“ бр.53/95, 3/96-испр.,54/96,32/97 и 101/2005), Предузеће је било дужно да за прибављање и давање у закуп непокретности претходно добије сагласност Републичке дирекције за имовину Републике Србије (у даљем тексту: Дирекција).

Предузеће је у претходном периоду а мањим делом и у 2009. години прибављало непокретности која чине јавна и блоковска склоништа изграђена од стране инвеститора у оквиру њихових законских обавеза и процењена од стране овлашћеног проценитеља. На овај начин, уз доношење одлука Управног одбора о повећању основног капитала на које је Влада дала сагласност, прибављено је као имовина Предузећа 1.415 склоништа.

Други део непокретности, прибављен у претходном периоду, чине пословни простори и локали које је изградило Предузеће као инвеститор (15 пословних простора и 17 локала) укупне површине 3.706 м². За изградњу и прибављање ових непокретности постоје одлуке Управног одбора Предузећа.

Поред наведених непокретности, у претходном периоду, на основу одлуке Управног одбора прибављено је 8 станова као и пословни објект на Новом Београду.

Од наведених непокретности, Републичка дирекција за имовину Републике Србије је дала сагласност на одлуку Управног одбора о прибављању у својину Републике Србије за 8 станова и 15 пословних простора, док за прибављање осталих наведених непокретности не постоји сагласност Дирекције.

Поред наведеног, до 31.12.2009. године на основу предуговора Предузеће је издавало у закуп 392 јавна и блоковска склоништа, укупне површине 70.945 м², 9 пословних простора површине 2.174 м² и 10 локала површине 557 м². Изузетно, за издавање дела пословне зграде на Новом Београду са закупцима су закључени уговори.

За све наведене непокретности издате у закуп до 31.12.2009. године, Предузеће не поседује сагласност Републичке дирекције за имовину Републике Србије.

Мишљење

По нашем мишљењу, осим за ефекте које на финансијске извештаје имају питања наведена у тачкама 1.,2. и 3. параграфа Основ за изражавање мишљења, финансијски извештаји Јавног предузећа за склоништа, Београд на дан 31.12.2009. године су састављени по свим материјално значајним питањима у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији.

Због чињеница наведених у тачки 2. параграфа Основ за изражавање мишљења, не изражавамо мишљење на Биланс стања на дан 31.12.2009. године.

Генерални државни ревизор

Радослав Сретеновић

Београд, 10. фебруар 2011. године

2. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ

БИЛАНС СТАЊА
на дан **31.12.2009.**године

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
АКТИВА			
СТАЛНА ИМОВИНА		7.435.068	7.262.228
НЕУПЛАЋЕНИ УПИСАНИ КАПИТАЛ			
ГУДВИЛ			
НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА	6.1.	26.181	58.971
НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМА И БИОЛОШКА СРЕДСТВА	6.2.	7.334.487	7.131.334
Некретнине, постројења и опрема		4.377.726	4.525.203
Инвестиционе некретнине		2.956.761	2.606.131
Биолошка средства			
ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ	6.3.	74.400	71.923
Учешћа у капиталу			
Остали дугорочни финансијски пласмани		74.400	71.923
ОБРТНА ИМОВИНА		443.825	389.952
ЗАЛИХЕ	6.4.	9.277	11.033
СТАЛНА СРЕДСТВА НА МЕЂЕНА ПРОДАЈИ И СРЕДСТВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА			
КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА, ПЛАСМАНИ И ГОТОВИНА		434.548	378.919
Потраживања	6.5.	17.100	15.350
Потраживања за више плаћен порез на добитак			
Краткорочни финансијски пласмани	6.6.	410.000	331.809
Готовински еквиваленти и готовина	6.7.	2.776	29.948
Порез на додату вредност и активна временска разграничења	6.8.	4.672	1.812
ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА			
ПОСЛОВНА ИМОВИНА		7.878.893	7.652.180
ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА			
УКУПНА АКТИВА		7.878.893	7.652.180
ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	6.9.	33.564	66.844

БИЛАНС СТАЊА
на дан **31.12.2009.године**– Наставак

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
ПАСИВА			
КАПИТАЛ		7.814.412	7.597.772
ОСНОВНИ КАПИТАЛ	6.10.	7.404.505	7.232.932
НЕУПЛАЋЕНИ УПИСАНИ КАПИТАЛ			
РЕЗЕРВЕ		48.487	41.816
РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ			
НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ			
НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ			
НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК		361.420	323.024
ГУБИТАК			
ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ			
ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ		63.450	53.003
ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	6.11.	11.851	12.932
ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ			
Дугорочни кредити			
Остале дугорочне обавезе			
КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ		51.599	40.071
Краткорочне финансијске обавезе	6.12.	18.853	16.714
Обавезе по основу средстава намењених продаји и средстава пословања које се обуставља			
Обавезе из пословања	6.13.	23.674	9.933
Остале краткорочне обавезе			
Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода и пасивна временска разграничења	6.14.	7.903	8.083
Обавезе по основу пореза на добитак	6.14.	1.169	5.341
ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	6.15.	1.031	1.405
УКУПНА ПАСИВА		7.878.893	7.652.180
ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	6.9.	33.564	66.844

БИЛАНС УСПЕХА
у периоду од **01.01.2009. до 31.12.2009. године**

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	7.1.	384.541	390.559
Приходи од продаје			
Приходи од активирања учинака и робе			530
Повећење вредности залиха учинака			
Смањење вредности залиха учинака			
Остали пословни приходи		384.541	390.029
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	7.2.	263.386	259.146
Набавна вредност продате робе			
Трошкови материјала	7.2.1.	36.841	36.749
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	7.2.2.	103.494	95.895
Трошкови амортизације и резервисања	7.2.3.	83.654	81.182
Остали пословни расходи	7.2.4.	39.397	45.320
ПОСЛОВНИ ДОБИТАК		121.155	131.413
ПОСЛОВНИ ГУБИТАК			
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	7.3.	52.332	26.159
ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	7.4.	45	245
ОСТАЛИ ПРИХОДИ	7.5.	9.350	13.048
ОСТАЛИ РАСХОДИ	7.6.	12.583	23.660
ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		170.209	146.715
ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА			
НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА			
НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА			
ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		170.209	146.715
ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА			
ПОРЕЗ НА ДОБИТАК			
Порески расход периода		13.787	13.765
Одложени порески расходи периода			
Одложени порески приходи периода		374	463
Исплаћена лична примања послодавцу			
НЕТО ДОБИТАК		156.796	133.413
НЕТО ГУБИТАК			
НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА			
НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЛАСНИЦИМА МАТИЧНОГ ПРАВНОГ ЛИЦА			
ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ			
Основна зарада по акцији			
Умањена (разводњена) зарада по акцији			

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ
у периоду од 1.јануара до 31. децембра 2009. године

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Износ	
	Текућа година	Претходна година
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ		
Приливи готовине из пословних активности	451.484	429.728
Продаја и примљени аванси	4.280	3.916
Примљене камате из пословних активности	48.775	25.975
Остали приливи из редовног пословања	398.429	399.837
Одливи готовине из пословних активности	216.550	220.009
Исплате добављачима и дати аванси	75.767	90.523
Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	103.811	98.746
Плаћене камате	45	245
Порез на добитак	17.959	9.476
Плаћања по основу осталих јавних прихода	18.968	21.019
Нето прилив готовине из пословних активности	234.934	209719
Нето одлив готовине из пословних активности		
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
Приливи готовине из активности инвестирања	550	1.422
Продаја акција и удела (нето приливи)		
Продаја нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	550	1.422
Остали финансијски пласмани (нето приливи)		
Примљене камате из активности инвестирања		
Примљене дивиденде		
Одливи готовине из активности инвестирања	155.678	114.423
Куповина акција и удела (нето одливи)		
Куповина нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	80.832	98.513
Остали финансијски пласмани (нето одливи)	74.846	15.910
Нето прилив готовине из активности инвестирања		
Нето одлив готовине из активности инвестирања	155.128	113.001

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ
у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2009. године-Наставак

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Износ	
	Текућа година	Претходна година
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА		
Приливи готовине из активности финансирања	4.611	2.450
Увећање основног капитала		
Дугорочни и краткорочни кредити (нето приливи)		
Остале дугорочне и краткорочне обавезе	4.611	2.450
Одливи готовине из активности финансирања	111.589	75.691
Откуп сопствених акција и удела		
Дугорочни и краткорочни кредити и остале обавезе (нето одливи)	2.194	5.564
Финансијски лизинг		
Исплаћене дивиденде	109.395	70.127
Нето прилив готовине из активности финансирања		
Нето одлив готовине из активности финансирања	106.978	73.241
СВЕГА ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ	456.645	433.600
СВЕГА ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ	483.817	410.123
НЕТО ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ		23.477
НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ	27.172	
ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	29.948	6.471
ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ		
НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ		
ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	2.776	29.948

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ
у периоду од **01.01.2009.** до **31.12.2009.** године

-у хиљадама динара-

ОПИС	Основни капитал	Остали капитал	Неуплаћени уписани капитал	Ем. премија	Резерве	Рев. резерве	Нереал. добици по основу хартија од вредности	Нереал. губици по основу хартија од вредности	Нерас. добитак	Губитак до висине капитала	Откупљене соп.акције и удели	Укупно
Стање на дан 1.јануара 2008. године	7.207.321	27.218			36.525				284.086			7.555.150
Исправка мат.значајних грешака и промена рач.политике-повећање												
Исправка мат.зн.грешака и промена рач.политике-смањење												
Кориговано стање на дан 1.јануара 2008. године	7.207.321	27.218			36.525				284.086			7.555.150
Укупна повећања у прет.год.					5.291				135.066			140.357
Укупна смањења у прет.год.	1.607								88.219			89.826
Стање на дан 31.12.2008. год.	7.205.714	27.218			41.816				330.933			7.605.681
Исправка мат.зн.грешака и промена рачу.политике-повећање												
Исправка мат.зн.грешака и промена рач.политике-смањење									7.909			7.909
Кориговано почетно стање на дан 1.јануара 2009. године	7.205.714	27.218			41.816				323.024			7.597.772
Укупна повећања у тек.години	171.573				6.671				156.796			335.040
Укупна смањења у тек.години									118.400			118.400
Стање на дан 31.12.2009. год.	7.377.287	27.218			48.487				361.420			7.814.412

3. НАПОМЕНЕ УЗ РЕВИЗОРСКИ ИЗВЕШТАЈ

3.1. Подаци о субјекту ревизије

Јавно предузеће за склоништа је основано 15.јануара 1992.године, Одлуком о оснивању („Службени гласник РС“ бр.3/92, 18/92, 63/2001 и 112/2006) за обављање делатности организације, одржавања и техничке контроле јавних и блоковских склоништа на целој територији Републике Србије, као средствима у државној својини. Предузеће је уписано у регистар Агенције за привредне регистре по Решењу број БД 2859/2005 од 24.02.2005.године.

Основна делатност је остали завршни радови, а поред тога Предузеће се бави изнајмљивањем некретнина, инжењерингом и другим.

Седиште Предузећа је у Београду, Булевар Михаила Пупина 117 А.

Матични број Предузећа је 07892845, ПИБ 100 143 406.

Финансијски извештаји за 2009. годину одобрени су од стране Управног одбора дана 26.02.2010.године.

На дан 31. децембар 2009. године Предузеће је имало 108 запослених (31. децембар 2008. године број запослених је био 108).

Упоредне податке и почетна стања чине подаци садржани у финансијским извештајима за 2008. годину.

3.2. Основ за састављање и приказивање финансијских извештаја

Финансијски извештаји Предузећа састављени су у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ). Финансијски извештаји су састављени према концепту историјских трошкова.

Предузеће је саставило ове финансијске извештаје у складу са Законом о рачуноводству и ревизији који захтева да финансијски извештаји буду припремљени у складу са свим МСФИ као и прописима које је донело Министарство финансија Републике Србије. Имајући у виду разлике између ове две регулативе, ови финансијски извештаји одступају од МСФИ у следећем:

- Ванбилансна средства и обавезе су приказана на обрасцу биланса стања. Ове ставке по дефиницији МСФИ не представљају ни средства ни обавезе.

- Предузеће је ове финансијске извештаје саставило у формату прописаном од стране Министарства финансија, који није у складу са захтевима МРС 1 – Приказивање финансијских извештаја.

- Грешке из претходних година се нису одразиле на финансијске извештаје за 2008. годину, већ су евидентирани као корекције почетног стања нераспоређене добити.
- Састављање финансијских извештаја у складу са МСФИ захтева примену извесних кључних рачуноводствених процена. Оно, такође, захтева да руководство користи своје просуђивање у примени рачуноводствених политика Предузећа.

3.3. Рачуноводствене политике

3.3.1. Нематеријална улагања

Почетно вредновање нематеријалних улагања врши се по набавној вредности, односно цени коштања.

Нематеријална улагања се након почетног признавања исказују по набавној вредности или цени коштања умањеној за укупну амортизацију и укупне губитке због обезвређења. На крају пословне године преиспитује се корисни век трајања сваког нематеријалног улагања.

Амортизација се врши пропорционалном методом у току корисног века употребе.

У погледу утврђивања и рачуноводног евидентирања обезвређења нематеријалног улагања, примењује се МРС 36 – Обезвређење средстава.

Основне стопе амортизације за поједина нематеријална улагања су следеће:

Назив	Стопа амортизације
Лиценце и апликациони програми	20%

3.3.2. Некретнине, постројења и опрема

Почетно вредновање некретнина, постројења и опреме врши се по набавној вредности или по цени коштања.

Накнадно вредновање некретнина врши се по основном поступку, осим за земљиште и непокретности за које се примењује допуштени алтернативни поступак.

Основни поступак вреднује постројења и опрему по набавној вредности умањеној за укупан износ исправке вредности по основу обезвређења.

Накнадно вредновање земљишта и непокретности врши се по допуштеном алтернативном поступку односно по ревалоризованом односу који изражава њихову поштenu вредност на дан ревалоризације, умањено за укупан однос исправке вредности по основу обезвређења.

Амортизација некретнина, постројења и опреме се обрачунава пропорционалном методом током процењеног корисног века употребе средстава. Основицу за амортизацију некретнина, постројења и опреме чини поштена, односно набавна вредност умањена за преосталу вредност уколико постоји.

Основне стопе амортизације за поједине групе некретнина, постројења и опреме су следеће:

Назив	Стопа амортизације
Грађевински објекти	2,5%
Склоништа у зградама која се издају	1,5%
Склоништа у зградама која се не издају	0%
Опрема у склоништима	5%
Погонски и пословни инвентар, алат	20%
Канцеларијска опрема, рачунари, софтвер, возила	25%
Инвентар и уређаји у склоништима	10%
Остала непоменута средства	10%

3.3.3. Инвестиционе некретнине

Почетно вредновање инвестиционе некретнине врши се по набавној вредности или цени коштања. При почетном вредновању, зависни трошкови набавке укључују се у набавну вредност или цену коштања.

Након почетног признавања, накнадно вредновање инвестиционе некретнине врши се по моделу поштене вредности у складу са МРС 40 Инвестиционе некретнине. Добитак или губитак настао због промене поштене вредности инвестиционе некретнине укључује се у нето добитак или губитак периода у којем је настао.

Накнадни издаци се капитализују само када је вероватно да ће будуће економске користи повезане са тим издацима припасти Предузећу и да се могу поуздано измерити. Сви остали трошкови текућег одржавања терете трошкове периода у коме настану. Када инвестициону некретнину користи њен власник, она се рекласификује на некретнине, постројења и опрему, и њена књиговодствена вредност на дан рекласификације постаје њена затечена вредност која ће се надаље амортизовати.

3.3.4. Дугорочни финансијски пласмани

У оквиру дугорочних финансијских пласмана исказују се остали дугорочни финансијски пласмани.

Почетно признавање, као и накнадно вредновање дугорочних финансијских пласмана врши се по методу набавне вредности која представља поштену вредност надокнаде која је дата за њих.

Почетно признавање и накнадно вредновање датих дугорочних кредита врши се по набавној вредности, која представља вредност надокнаде која је дата за њих. Трошкови трансакције се укључују у почетно признавање.

3.3.5. Залихе

Залихе обухватају материјал, резервне делове и алат и инвентар.

Залихе се вреднују по набавној вредности. Залихе материјала које су стечене употребом сопствених учинака мере се по цени коштања односно по нето продајној вредности, ако је нижа. Цену коштања залиха материјала чине трошкови набавке материјала, трошкови производње и други остали трошкови неопходни за довођење залиха на њихово место и у стање у моменту прибављања. Трошкови набавке залиха материјала обухватају набавну цену, увозне дажбине и друге јавне приходе (осим оних дажбина које Предузеће може да поврати од државних органа), трошкове превоза, манипулативне трошкове и друге трошкове који се могу директно приписати у вредности залиха. Попуст, рабати и слично одузимају се код утврђивања трошкова набавке. Обрачун излаза залиха материјала врши се применом метода просечне пондерисане цене. Алат и ситан инвентар се отписује у целости приликом издавања у употребу.

3.3.6. Краткорочна потраживања и пласмани

Краткорочна потраживања од купаца и краткорочни финансијски пласмани признају се на основу рачуноводственог документа на основу кога настаје дужничко – поверилачки однос. Ако се вредност у документу исказује у иностраној валути, врши се прерачунавање у извештајну валуту по средњем курсу важећем на дан трансакције. Промене девизног курса од датума трансакције до датума наплате потраживања исказују се као курсне разлике у корист прихода или расхода, односно, нереализоване курсне разлике исказују се на терет или у корист временских разграничења.

Отпис краткорочних потраживања и финансијских пласмана код којих постоји вероватноћа ненаплативости врши се индиректним отписивањем, док се у случајевима када је немогућност наплате извесна и документована, отпис у целини или делимично врши директним отписивањем.

Индиректан отпис се утврђује за сва потраживања од чијег је рока за наплату протекло најмање 60 дана, при чему се има у виду старост потраживања, економски положај и солвентност дужника као и немогућност наплате редовним путем.

Индиректан отпис врши се на предлоге за отпис у току године које дају директори организационих јединица, а на крају године централна пописна комисија.

Не врши се исправка вредности појединачног потраживања од лица којима се истовремено дугује до износа који им се дугује.

3.3.7. Готовина и готовински еквиваленти

Готовина и готовински еквиваленти обухватају: новац у благајни, депозите по виђењу код банака, друга краткорочна новчана потраживања.

3.3.8. Основни капитал

Капитал чине сопствени извори из којих је прибављена имовина. Капитал се дели на основни који је стечен оснивањем Предузећа и у току пословања и остале облике капитала.

Основни капитал на основу одлуке Управног одбора, уз сагласност Владе Републике Србије, може се увећати докапитализацијом и конверзијом потраживања у капитал.

Промене на основном капиталу врше се искључиво према правилима прописаним Законом о привредним друштвима, а све промене на основном капиталу региструју се код одговарајућег Регистра.

Основни капитал исказан у динарима се не мења према променама курса ЕУ, иако је у Регистру уписана вредност у еврима.

Остали облици капитала образују се расподелом добити и по основу промена у имовини и обавезама које се непосредно одражавају на промене капитала.

3.3.9. Дугорочна резервисања

Дугорочна резервисања признају се ако су настала као резултат прошлог догађаја и вероватног плаћања обавеза, која се могу поуздано проценити. Резервисања су извршена по основу задржаних кауција и депозита од добављача за отклањање грешака у гарантном року.

Дугорочна резервисања обухватају резервисања за накнаде запосленима. Одмеравање резервисања врши се у износу који представља најбољу процену издатка на дан састављања биланса стања који је потребан за измирење будућих обавеза.

Дугорочна резервисања за трошкове и ризике прате се по врстама, а њихово смањење односно укидање врши се у корист прихода.

Резервисања се испитују на дан састављања биланса стања и коригују се тако да одржавају реалну садашњу процену.

3.3.10. Обавезе према добављачима

Обавезе према добављачима се иницијално исказују по фер вредности. Обавезе у иностраној валути процењују се на дан састављања финансијских извештаја по средњем курсу стране валуте на тај дан. Разлике које се том приликом обрачунају обухватају се као финансијски приходи и расходи периода. Смањење обавеза по основу закона, ванпарничког поравнања и слично врши се директним отписивањем.

3.3.11. Порез на добит

Порез на добит представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит („Службени гласник РС“ бр.25/01,80/02,43/03 и 84/04). Стопа пореза на добит за 2009. годину износи 10% и плаћа се на пореску основицу утврђену пореским билансом. Пореска основица приказана у пореском билансу укључује добит приказану у званичном билансу успеха и корекције дефинисане пореским прописима Републике Србије.

Наведеним законом није предвиђена могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода могу се пренети на рачун добитака из будућих обрачунских периода, али не дуже од десет година.

Одложени порез на добит се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе потраживања и обавеза у билансу стања и њихове књиговодствене вредности.

Важеће пореске стопе на датум биланса стања или пореске стопе које су након тог датума ступиле на снагу, користе се за утврђивање разграниченог износа пореза на добит.

Одложена пореска средства су износи пореза из добити који могу да се поврате у наредним периодима по основу одбитних привремених разлика, неискоришћених пореских кредита који се преносе у наредни период и признатих пореских губитака.

Одложене пореске обавезе су износи пореза из добити који се плаћају у наредним периодима по основу опорезивих привремених разлика.

Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте пренетог губитка и пореских кредита на порески биланс Предузећа, који се могу преносити, до степена до којег ће вероватно постојати опорезива добит од које се одложена пореска средства могу искористити.

Одложени порез се књижи на терет или у корист биланса успеха, осим када се односи на позиције које се књиже директно у корист или на терет капитала.

3.3.12. Примања запослених

Предузеће нема сопствене пензионе фондове и по том основу нема идентификоване обавезе на дан 31. децембар 2009. године.

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Предузеће је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет послодавца у износима обрачунатим по прописаним стопама. Предузеће је, такође, обавезно да од бруто плата запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе. Након извршених уплата доприноса, Предузеће нема даљих законских обавеза у погледу будућег плаћања доприноса уколико фонд нема довољно средстава да исплати све бенефиције запосленима који су се пензионисали. Више плаћени доприноси се признају као средство у износу који се може рефундирати или у износу за који се може умањити будућа обавеза за плаћање доприноса.

На основу Правилника о раду Предузеће је у обавези да исплати отпремнине приликом одласка у пензију или при престанку радног односа по сили закона због губитка радне способности – у висини три просечне зараде које је запослени остварио у месецу који претходи месецу у коме се исплаћује отпремнина, односно три просечне зараде по запосленом исплаћене у привреди у Републици Србији према последњем објављеном податку надлежног републичког органа, ако је то за запосленог повољније.

Поред тога, Предузеће је у обавези да исплати и јубиларне награде у износу од једне до две просечне месечне зараде. Број месечних нето зарада за јубиларне награде одређује се на основу броја година које је запослени провео у Предузећу.

Обрачун и исказивање дугорочних резервисања по основу отпремнина и јубиларних награда извршени су у складу са захтевима МРС 19 - Накнаде запосленима. Актуарски добици и губици признају се у целини у периоду у коме су настали.

3.3.13. Признавање прихода

Приход укључује фер вредност примљеног износа или потраживања по основу продаје роба и услуга у току нормалног пословања Предузећа. Приход се исказује без ПДВ-а, повраћаја робе, рабата и попушта у тренутку преласка власништва и значајних ризика везаних за дати производ са продавца на купца.

Предузеће признаје приход када се износ прихода може поуздано измерити, када је вероватно да ће у будућности имати економске користи и када су испуњени посебни критеријуми за сваку од активности као што је у даљем тексту описано. Износ прихода се не сматра поуздано мерљивим све док се не реше све потенцијалне обавезе које могу настати у вези са продајом. Своје процене Предузеће заснива на резултатима из претходног пословања, узимајући у обзир тип купца, врсту трансакције и специфичности сваког посла.

Предузеће остварује приходе и по следећим основама: закупнине од издавања пословног и склонишног простора и накнаде која се обрачунава за изградњу склоништа.

Приход од закупнине признаје се на пропорционалној основи у току периода трајања закупа.

3.3.14. Признавање расхода

Пословни расходи обухватају све трошкове настале у вези са оствареним пословним приходима и односе се на трошкове материјала, енергије и горива, трошкове зарада и накнада зарада, амортизацију и резервисања, производне услуге и нематеријалне трошкове. Признавање расхода врши се истовремено са признавањем прихода ради којих су ти расходи настали (принцип сучељавања прихода и расхода).

3.3.15. Приходи и расходи камата

Камате настале по основу пласмана и потраживања из пословних односа исказују се у оквиру финансијских прихода у обрачунском периоду у коме су настале.

Камате настале по основу обавеза из пословних односа исказују се у билансу успеха у оквиру финансијских расхода у обрачунском периоду у коме су настале.

4. ИНТЕРНА КОНТРОЛА И РЕВИЗИЈА

4.1. Интерна контрола

Током спровођења процедура ревизије, уочили смо одређене слабости и неправилности у функционисању система финансијског управљања и контроле које су нарочито изражене у следећем:

- У сектору за економско финансијске послове, за значајна радна места помоћника директора за економско финансијске послове и шефа рачуноводства, опис послова према акту о организацији и систематизацији послова, односно решењима за ова радна места не одговара стварном стању према којем помоћник директора за економско финансијске послове, поред послова које према акту о организацији и систематизацији послова захтева ово радно место, обавља и послове шефа рачуноводства. На овај начин нису подељене дужности тако да омогуће раздвајање послова ауторизације, извршења и контроле.

- Према акту о организацији и систематизацији послова у сектору за економско финансијске послове и рачуноводство, недовољно су наглашени послови и радни задаци у вези са непокретностима, постројењима и опремом. Мишљења смо да би због велике вредности, великог броја и честих промена, нарочито на позицији склоништа, за ове непокретности требало у оквиру наведеног Сектора планирати барем једног извршиоца.

- Књиговодствене евиденције о намени склоништа са аспекта издавања у закуп разликују се у односу на евиденције које поседује Сектор за маркетинг.

- Не примењују се усвојене рачуноводствене политике за некретнине, постројења и опрему.

Наведено упућује да не постоји адекватан рачуноводствени систем у делу који се односи на претходно наведена питања.

Препорука: Да се у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостаљање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору успостави систем финансијског управљања и контроле који у потпуности омогућава:

- дефинисање такве организационе структуре која у потпуности омогућава поделу дужности на начин да се раздвоје одговорности за доношење, извршавање и контролу пословних одлука, односно да исто лице не буде одговорно за ауторизацију, извршење, књижење и контролу;

- управљање ризицима, односно усвајање стратегије управљања ризиком;

- усвајање писаних политика и процедура за управљање ризиком и контролу њихове примене, са циљем да се ризици ограниче на прихватљив ниво и

- успостављање одговарајућег информационог система који омогућава јединствен начин евидентирања свих пословних промена и трансакција и пуну повезаност међу секторима као и поуздано и благовремено извештавање.

4.2. Интерна ревизија

Приликом спровођења поступка ревизије уочено је да није успостављена интерна ревизија иако је према члану 35. Правилника о заједничком критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору дефинисана обавеза успостављања интерне ревизије најкасније до 31. децембра 2007. године.

Препорука: Да се успостави интерна ревизија у складу са Правилником о заједничком критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору.

5. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Систем набавки у Предузећу одвија се у оквиру Сектора за правне, кадровске и опште послове, уз учешће представника из других сектора - на које се набавке односе, који се именују као чланови комисија. Спровођење јавних набавки регулисано је Законом о јавним набавкама ("Службени гласник РС, бр. 116/08). Основ за покретање јавних набавки у току 2009. године био је Програм пословања предузећа за 2009. годину и План набавки за 2009. годину. Планом набавки за 2009. годину процењена је укупна вредност набавки у износу 189.770 хиљада динара, од чега се на радове односи 135.900 хиљада динара, услуге 28.070 хиљада динара и добра 25.800 хиљада динара. Јавна набавка за хардвер извршена је у 2008. години, а динамика реализације је била у 2009. години. У Службеном гласнику РС, бр. 101/08, од 04.11.2008. године оглашена је јавна набавка бр.6/08 за набавку хардвера, софтвера и легализације софтвера. Реализација је била у 2009. години, склопљен је уговор бр. 14-1/09, од 09.01.2009. године. Хардвери су набављени од "ПСЦ" д.о.о. из Београда, у вредности 3.658 хиљада динара. Дана 28.01.2009. године плаћен је добављачу износ од 3.990 хиљада динара, са урачунатим ПДВ-ом.

Склопљен је уговор о легализацији софтвера бр. 14-2/09, од 09.01.2009. године и лиценце су набављене од "СМАРТ" д.о.о. из Новог Сада, у вредности 1.583 хиљада динара. Дана 20.01.2009. године плаћен је добављачу износ од 1.868 хиљада динара, са урачунатим ПДВ-ом.

За подмирење обавезе за обављене услуге процене вредности склоништа, на дан 01.10.2009. године, извршено је плаћање ЕУРОАУДИТ, Београд, Добрачина 37, у износу 124 хиљаде динара, са припадајућим ПДВ-ом, дана 29.01.2010. године. Обавеза је настала по основу Уговора о вршењу услуга процене вредности склоништа бр. 1568 од 22.10.2002. године и Анекса Уговора о вршењу услуга процене вредности склоништа бр.612 од 26.03.2003. године и Елабората процењених склоништа, за примљеног 14.01.2010. године, под бројем 14-139/09-2. Наведеним Анексом уговорено је да се процена склоништа за 2003. годину и за наредне године врши sukcesивно према условима из основног уговора. Ревизорима нису пружени докази да је приликом преузимања обавеза у току 2009. године по којима је извршено плаћање ЕУРОАУДИТ, Београд, у износу од 124 хиљаде динара, са припадајућим ПДВ-ом, дана 29.01.2010. године уследило након преговарачког поступка који је предвиђен чланом 24. тачка 7) Закон о јавним набавкама који је ступио на снагу 06. јануара 2009. године, тако да је преговарачки поступак требало спровести.

Препорука: Препоручује се одговорним лицима да преиспитају додељивање јавне набавке услуга процене вредности склоништа на основу анекса основног уговора и у будуће спроводе преговарачки поступак који је предвиђен чланом 24. тачка 7) Закона о јавним набавкама. На тај начин ће остали понуђачи бити доведени у равноправан положај са ЕуроАудит, Београд у складу са наведеним законом.

6. БИЛАНС СТАЊА

6.1. Нематеријална улагања

-у хиљадама динара-

	Остала нематеријална улагања	Нематеријална улагања у припреми	Аванси за нематеријална улагања	Укупно
Набавна вредност				
Стање 01.01.2009. године	5.410	34.559	25.334	65.303
Директна повећања (набавке)	1.777	91	1.699	3.567
Смањења		(9.937)	(27.033)	(36.970)
Стање 31.12.2009. године	7.187	24.713	-	31.900
Исправка вредности				
Стање 01.01.2009. године	5.241		1.091	6.332
Амортизација	478			478
Смањења			(1.091)	(1.091)
Стање 31.12.2009. године	5.719	-	-	5.719
Садашња вредност 31.12.2009.	1.468	24.713		26.181

Нематеријална улагања на дан 31. децембар 2009. године износе 26.181 хиљада динара и односе се на улагања у софтвер, уверења за дозволе за припрему локација за изградњу. Смањења у 2009. години у износу од 9.937 хиљада односи се на решење о праву коришћења земљишта за изградњу објекта на локацији Нехруова 61, Нови Београд (пренос са нематеријалних улагања у припреми на некретнине, постројења и опрему у припреми) где су вршена надзиђивања склоништа.

Аванси за нематеријална улагања највећим делом се односе на авансе (Бином, доо) који је по основу уговора вршио надзиђивање склоништа у Нехруовој улици, као и (Стандард, ад) по испостављеним привременим ситуацијама за радове на склоништу у улици др Ивана Рибара, Нови Београд.

6.2 Некретнине, постројења и опрема

-у хиљадама динара-

	Грађ.објекти и станови	Опрема	Инвест.не кретнине	Остале некретнине	НПО у припреми	Аванси за некрет.	Укупно
Набавна вредност							
Стање 01.01.2009. године	190.846	1.891.078	3.856.707	6.155.338	22.470		12.116.439
Повећања	2.818	20.442	3.647		108.458	1.092	136.457
Активирање			40.002		(40.002)		-
Смањење		(8.799)			(13.308)		(22.107)
Пренос (са)/на			255.758	(255.758)			-
Процена		10.305	140.000	46.108			196.413
Повећање/смањење аванса						(1.092)	(1.092)
Остало			(65)				(65)
Стање на дан 31.12. 2009. године	193.664	1.913.026	4.296.049	5.945.688	77.618	-	12.426.045
Исправка вредности							
Стање 01.01.2009. године	14.950	1.832.657	1.271.248	1.866.250			4.985.105
Амортизација	4.836	15.732	60.714				81.282
Отуђења		(8.799)					(8.799)
Пренос (са)/на			63.608	(63.608)			-
Процена		10.768	19.156	4.046			33.970
Стање на дан 31.12.2009. године	19.786	1.850.358	1.414.726	1.806.688			5.091.558
Садашња вредност 31.12.2009. године	173.878	62.668	2.881.323	4.139.000	77.618	-	7.334.487

Некретнине Предузећа чине грађевински објекти у износу од 173.878 хиљада динара који обухватају локале, пословну зграду и станове, а највећи део односи се на јавна склоништа која су евидентирана у пословним књигама као инвестиционе некретнине у износу од 2.881.323 хиљада динара (предвиђене за издавање или су издате) и остале некретнине (склоништа) у износу од 4.139.000 хиљада динара које уопште нису предвиђене за издавање.

6.2.1. Највећи део непокретности Предузећа чине склоништа која су у претходном периоду пописана, процењена и као таква прибављена у Предузеће. Најзначајнији део

ових непокретности прибављен је 2003. године, а мањи део sukcesивно у наредним годинама. Од момента уноса није вршен попис ових непокретности. Редован годишњи попис истих није вршен ни на дан 31.12.2009. године што није у складу са Законом о рачуноводству и ревизији и Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем. Чињеница да су ове непокретности пописане приликом прибављања не умањује значај, потребу и законску обавезу вршења редовног годишњег пописа.

Садашња вредност ових непокретности на дан 31.12.2009. године износи 6.881.412 хиљада динара, што чини 92,5% имовине Предузећа. Како није извршен њихов попис, као и усклађивање књиговодственог стања са стварним стањем, не може се са сигурношћу тврдити да су ове непокретности на дан 31.12.2009. године реално исказане.

Препорука: С обзиром на значај и улогу Предузећа у погледу располагања, одржавања и техничке контроле склоништа, као и материјалну вредност ове имовине, неопходно је да се у оквиру редовног годишњег пописа на дан 31.12.2010. године изврши попис наведене имовине са циљем да се утврди стварно стање ове имовине као и усклађивање књиговодственог стања са стварним стањем утврђеним пописом.

6.2.2. Предузеће је својим рачуноводственим политикама утврдило да се за време у коме се средства не користе обуставља обрачунавање амортизације, што је у супротности са параграфом 43. МРС 16-Некретнине, постројења и опрема.

На овај начин, примењујући усвојену рачуноводствену политику, није вршен обрачун амортизације за 2009. годину, као и за претходни период за склоништа која се не издају у закуп а чија набавна вредност износи 5.945.688 хиљада динара. Наведено упућује да ове непокретности нису процењене у складу са захтевима МРС 16-Некретнине, постројења и опрема.

Препорука: Неопходно је ускладити рачуноводствене политике у делу који се односи на обрачун амортизације за средства која се не користе у складу са захтевима МРС 16-Некретнине, постојења и опрема.

6.2.3. Поред наведеног, истичемо чињеницу да Предузеће не процењује непокретности у складу са усвојеном рачуноводственом политиком. Наиме, Предузеће је рачуноводственим политикама регулисало да ће изузетно за земљиште и непокретности примењивати модел ревалоризације проценом по тржишној вредности на дан билансирања.

Највећи део ових непокретности чине склоништа која су прибављена 2003. године и каснијих година, а затим пословна зграда, изграђени локали и прибављени станови.

Од момента прибављања склоништа, када су процењена по фер вредности, није вршена њихова процена а за остале наведене непокретности, независно од чињенице да ли се издају у закуп или не, процена је вршена по моделу набавне вредности.

С обзиром да Предузеће није вршило процену вредности непокретности уз примену модела ревалоризације на дан биланса, за ову билансну позицију није примењена усвојена рачуноводствена политика.

Препорука: Да се приликом процене вредности непокретности у наредном периоду на дан биланса примењују усвојене рачуноводствене политике, односно да се изврши промена постојећих рачуноводствених политика уколико руководство процењује да ће исте омогућити реалнију рачуноводствену процену.

6.2.4. Предузеће је у претходном периоду, а мањим делом и у 2009. години, прибављало непокретности које чине јавна и блоковска склоништа, изграђена од стране инвеститора у оквиру њихових законских обавеза и процењена од стране овлашћеног проценитеља. На овај начин уз доношење одлуке Управног одбора о повећању основног капитала на коју је Влада дала сагласност, прибављено је 1.415 склоништа као имовина Предузећа.

Други део непокретности, прибављен у претходном периоду, чине пословни простори и локали које је изградило Предузеће као инвеститор (15 пословних простора и 17 локала) укупне површине 3.706 м². За изградњу и прибављање ових непокретности постоје одлуке Управног одбора.

Поред наведених непокретности у претходном периоду на основу одлуке Управног одбора прибављено је 8 станова као и пословни објекат на Новом Београду.

Од наведених непокретности, Дирекција је дала сагласност на одлуке Управног одбора о прибављању 8 станова у својину Републике Србије и 15 пословних простора, док за остале наведене непокретности не постоји сагласност Дирекције.

Поред наведеног, до 31.12.2009. године на основу предуговора, Предузеће је издало у закуп 392 јавна и блоковска склоништа, укупне површине 70.945 м², 9 пословних простора површине 2.174 м² и 10 локала површине 557 м². Изузетно за издавање дела пословне зграде на Новом Београду са закупцима су закључени уговори.

Према предуговорима, добијањем сагласности Дирекције предуговори постају Уговори.

За све наведене непокретности издате у закуп до 31.12.2009. године, Предузеће не поседује сагласност Дирекције.

На основу члана 8а. Закона о средствима у својини Републике Србије, Предузеће је дужно да за прибављање и давање у закуп непокретности добије сагласност Дирекције.

У претходном периоду, 2005. односно 2006. године од стране Предузећа према Дирекцији подношени су захтеви за добијање сагласности за прибављање у државну својину за изграђене локале као и за издавање у закуп дела непокретности, на основу којих је Дирекција тражила додатну документацију.

У октобру 2009.године Предузеће је послало Дирекцији допис којим се предлаже одржавање састанка на тему добијања сагласности Дирекције за претходно издате непокретности у целини.

И поред наведених активности, осим претходно наведених (8 станова и 15 пословних простора), на прибављене непокретности као и оне издате у закуп Предузеће нема сагласност Дирекције.

Препорука: С обзиром да Предузеће за наведене прибављене непокретности (изузев 8 станова и 15 пословних простора), као и за непокретности дате у закуп, не поседује сагласност Дирекције, предлажемо да се накнадно затраже и прибаве сагласности Дирекције у складу са чланом 8а. Закона о средствима у својини Републике Србије.

6.2.5. На основу Уговора о вршењу процене вредности склоништа бр.1568 од 22.10.2002. године и Анекса Уговора о вршењу услуга процене вредности склоништа бр.612 од 26.03.2003. године са Предузећем за ревизију, рачуноводствени и финансијски консалтинг ЕуроАудит, Београд уговорена је процена вредности склоништа почевши од 2003. године и за наредне године, сукцесивно према условима из основног уговора. На дан 1.10.2009. године (за 2009. годину) извршена је процена вредности основних средстава, алата и инвентара у износу од 171.572.746,76 динара када је и извршен унос у пословне књиге Предузећа.

Проценом је обухваћено 12 склоништа као и опрема у њима. Дана 26.2.2010. године донета је одлука Управног одбора о повећању капитала као и Решење Владе од 24.6.2010. године о давању сагласности на наведену одлуку.

Дирекција је дала сагласност на Одлуку Управног одбора Предузећа од 20.11.2007. године о прибављању 7 станова који су укњижени у 2010. години са правом коришћења.

У 2009. години по основу Уредбе о решавању стамбених потреба изабраних, постављених и запослених лица код корисника средстава у државној својини, купљен је стан у Ужицу.

Повећање на опреми односи се на део купљене опреме, већином за склоништа, а део је преузет по основу процене овлашћеног проценитеља. Највећа повећања на основним средствима односе се на извршену процену као и активирање нових објеката изграђених и завршених у 2009. години.

Преноси са осталих некретнина на инвестиционе некретнине односе се на прекњижења са некретнина које се не издају на некретнине које се издају(износ од 255.758 хиљада динара).

Дана 29.10.2010. године, у поступку ревизије извршен је обилазак 11 склоништа, која су према евиденцијама Сектора за маркетинг дата у закуп (9) и склоништа која нису издата (2), при чему је утврђено да стварно стање одговара наведеним евиденцијама.

Трошкови амортизације у 2009. години износе 81.760 хиљада динара (за 2008. годину 81.182 хиљаде динара). Приликом обрачуна амортизације примењене су стопе у складу са пореским прописима. Сматрамо да би у наредном периоду Предузеће требало да преспита корисни век трајања наведених основних средстава као и реалност примењених стопа амортизације.

6.2.6 Предузеће у својим пословним књигама води склоништа која чине највећи део непокретности у оквиру рачуна 024-Инвестиционе некретнине и рачуна 026-Остале некретнине, при чему се у оквиру рачуна 024 на посебним аналитичким рачунима воде склоништа која се издају као она која су за издавање али тренутно нису издата, а у оквиру рачуна 026 воде се она склоништа која уопште нису за издавање. Мишљења смо да би требало склоништа која се издају водити у оквиру рачуна 024-Инвестиционе некретнине, а остала склоништа у оквиру рачуна 022-Грађевински објекти при чему би требало на посебним рачунима водити она склоништа која су опредељена за издавање и она која уопште нису за издавање.

Поред наведеног, у поступку ревизије утврђено је да постоји неусклађеност између књиговодствене евиденције склоништа и оперативних евиденција Сектора за маркетинг у оквиру којег се обављају послови издавања склоништа у закуп. Ова неусклађеност је у погледу намене склоништа са аспекта да ли су она издата, опредељена за издавање или уопште нису за издавање.

Тако је према стању на дан 31.12.2009. године по оперативним евиденцијама Сектора за маркетинг евидентирано 61 склониште које се издаје (од чега се 41 склониште издаје уз накнаду а 20 склоништа без накнаде), а према књиговодственим евиденцијама ова склоништа су исказана на аналитичком рачуну 026-Остале некретнине које се не издају.

Према евиденцијама Сектора за маркетинг воде се 74 склоништа која се издају, а према књиговодственим евиденцијама иста су евидентирана у оквиру рачуна 024, као склоништа која се могу издавати.

За обе групе склоништа која се према евиденцијама Сектора за маркетинг издају, фактурише се закуп и исказују приходи у пословним књигама.

Према евиденцијама Сектора за маркетинг води се 65 склоништа која нису издата (могу се издавати), а према књиговодственим евиденцијама иста су евидентирана као склоништа која се издају.

Наведена неусклађеност је последица не вршења пописа склоништа како за 2009. годину тако и годинама уназад, а такође указује на не функционисање интерних контрола и међусекторску неповезаност у овом сегменту пословања Предузећа.

Ова неусклађеност отклоњена је у поступку ревизије на начин да су књиговодствене евиденције склоништа у погледу њихове намене сведене на оперативне евиденције Сектора за маркетинг које су одраз стварног стања склоништа у погледу њиховог изнајмљивања.

У току вршења ревизије дана 11.10.2010. године Дирекцији је поднет НЕП образац, по основу Уредбе о евиденцији и попису непокретности и других средстава у државној својини („Службени гласник РС“ бр.27/96) којом су корисници непокретности у државној својини дужни да воде посебну евиденцију непокретности у форми НЕП обрасца. Према овој евиденцији Предузеће има право коришћења за 117 склоништа.

У претходним периодима Дирекцији су пријављиване претходно прибављене непокретности. Даном 10.03.2010. године поднет је и захтев за легализацију 69 склоништа за које постоји валидна документација, док за већи део склоништа која су прибављена у ранијем периоду не постоји документација што отежава поступак легализације и укњижења.

На некретнинама, постројењима и опреми Предузећа није успостављена хипотека нити други терети.

У Напоменама уз финансијске извештаје за 2009. годину Предузеће је било дужно да обелодани фер вредност инвестиционих некретнина у смислу параграфа 79. МРС-40 Инвестиционе некретнине.

6.3. Дугорочни финансијски пласмани

-у хиљадама динара-

Назив	2009. година	2008. година
Остали дугорочни финансијски пласмани /дати кредити радницима за решавање стамбених потреба/	74.440	71.923
Укупно	74.440	71.923

Остали дугорочни финансијски пласмани на дан 31. децембар 2009. године односе се на кредите дате радницима за решавање стамбених потреба и то:

Врста кредита	Бр. пласираних кредита	Износ
Дуг. кредити по Закону о становању	7	1.207
Дуг.кредит за куповину станова у 2008.години (Уредба Владе)	7	17.771
Дуг.кредити за куповину станова у 2003. Години-откуп (Уредба Владе)	9	26.650
Дуг.кредити за куповину станова на тржишту од трећих лица (Уредба Владе)	12	25.591
Дуг.кредити за побољшање услова становања(Уредба Владе и Правилник о решавању стамбених потреба запослених у Предузећу)	16	3.181
Укупно	51	74.400

У складу са закљученим уговорима, на крају године се врши обрачун по основу валутне клаузуле. Отлате наведених кредита се врше месечно приликом исплате зарада запосленим радницима.

6.4. Залихе

-у хиљадама динара-

Назив	2009. година	2008. година
Залихе материјала	15.924	10.766
Дати аванси за залихе и услуге	438	2.764
Минус: исправка вредности	(7.085)	(2.497)
Укупно залихе – нето	9.277	11.033

Залихе се односе на залихе материјала, алата и инвентара.

Попис залиха са стањем на дан 31. децембар 2009. године извршен је од стране именоване комисије при чему су утврђене мање разлике између пописаног и књиговодственог стања. Елаборат о попису усвојен је дана 28.01.2010. године и све корекције стања за неслагања утврђена по попису извршене су на начин да исказано књиговодствено стање залиха одговара стварном стању.

6.5. Потраживања

-у хиљадама динара-

Назив	2009. година	2008. година
Купци у земљи	42.386	37.402
Исправка вредности потраживања од купаца	(25.491)	(23.711)
Остала потраживања	205	1.659
Укупно	17.100	15.350

Потраживања од купаца у целости се односе на потраживања по основу закупа склоништа и пословног простора од купаца. Остварени годишњи приход по основу закупа (укључујући ПДВ) износи 208.275 хиљада динара. У складу са усвојеним рачуноводственим политикама, Предузеће је у 2009. години извршило исправку вредности на терет расхода у износу од 10.296 хиљада за потраживања од чијег је рока за наплату протекло више од 60 дана.

Предузеће има усаглашена потраживања од купаца по основу закупа, осим купаца који су утужени и за које је исправка вредности извршена у претходном периоду.

На основу одлуке Управног одбора, приликом усвајања пописа за 2009. годину, извршен је отпис дуговања од купаца по основу закупа у износу од 6.010 хиљада.

Ради се о већем броју купаца против којих су у правилу добијени судски спорови али се не могу наплатити- Јоца и Нена доо, Ниш, СЗР Сана, Г-Фостерс доо, Земун, Виргиниа доо, Београд, СУР Caffe В.А.М, Нови Сад.

6.6. Краткорочни финансијски пласмани

Краткорочни финансијски пласмани исказани у износу од 410.000 хиљада динара (31.12.2008. године 331.809 хиљада динара) у целости се односе на краткорочно орочена средства код банака на период од 1-3 месеца код следећих банака:

-у хиљадама динара-

Назив банке	Каматна стопа	Износ
Развојна банка Војводине	Реф.камата НБС+1%годишње	145.000
Банка Интеза	12,5% годишње	160.000
НЛБ банка	Реф.камата НБС+1%годишње	105.000
УКУПНО		410.000

Због немогућности коришћења средстава од накнада за склоништа за предвиђене намене, Предузеће има вишак слободних средстава које пласира на описани начин.

По основу орочења средстава за 2009. годину, наплаћена је камата у укупном износу од 52.099 хиљада.

6.7. Готовински еквиваленти и готовина

-у хиљадама динара-

Назив	2009. година	2008. година
Текући (пословни) рачуни	2.665	29.741
Благајна	111	207
Укупно	2.776	29.948

6.8. Порез на додату вредност и активна временска разграничења

У оквиру билансне позиције Порез на додату вредност и Активна временска разграничења у износу од 4.672 хиљаде (31.12.2008. године 1.812 хиљада динара), исказани су обрачунати приходи од камата у износу од 3.323 хиљаде које је требало евидентирати на рачуну 220-Потраживања за камату.

6.9. Ванбилансна актива и пасива

У оквиру ванбилансне активе и пасиве води се евиденција примљених гаранција и других јемстава у износу од 32.801 хиљаде динара, као и кредите за решавање стамбених потреба (вредност је исказана у ЕУР-има у износу од 763 хиљаде). Кредити за решавање стамбених потреба исказани у иностраној валути у оквиру Ванбилансне евиденције погрешно су евидентирани на овој билансној позицији.

6.10. Капитал и резерве

Укупан капитал Друштва на дан 31. децембар 2009. године има следећу структуру:

-у хиљадама динара-

Назив	2009. година	2008. година
Основни капитал	7.404.505	7.232.932
Резерве	48.487	41.816
Нераспоређени добитак	361.420	323.024
Укупно	7.814.412	7.597.772

Основни капитал Друштва чини државни капитал у износу од 7.377.287 хиљада и остали капитал (ванпословни извори) у износу од 27.218 хиљада.

Државни капитал је регистрован у Агенцији за привредне регистре у износу од 93.187.554,19 ЕУР и усклађен је са основним капиталом у пословним књигама Предузећа.

У 2009. години, основни капитал је повећан за вредност за 12 унетих склоништа у износу од 171.573 хиљада (1.843.159,85 ЕУР), при чему је добијена је сагласност Владе на одлуку Управног одбора о повећању вредности основног капитала.

Ово повећање регистровано је у Агенцији за привредне регистре решењем бр.73856/2010 од 06.08.2010. године.

6.10.1. Одлуку о расподели остварене добити за 2009. годину донео је Управни одбор 10.05.2010. године, а Влада је на исту дала сагласност Решењем од 17.06.2010. године. Према овој одлуци, добит за расподелу коју је Предузеће остварило у 2009. години претходно је умањена за обавезне резерве према Статуту Предузећа за износ од 7.840 хиљада, а од преосталог дела, према Закључку Владе број 400-8141/2009 од 10.12.2009. године, 50% распоређено је оснивачу-Влади Републике Србије. Остварена добит за расподелу Предузећа за 2009. годину износи 156.796 хиљада, а не како је утврђено у одлуци о расподели добити за 2009. годину на коју је Влада дала сагласност у износу од 148.956 хиљада динара. Мишљења смо да је предмет расподеле добити требала бити остварена добит за расподелу пре издвајања у обавезне резерве према Статуту Предузећа. Расподелом добити на описани начин, оснивачу-Влади Републике Србије мање је распоређен и уплаћен износ од 3.920 хиљада динара.

Препорука: Предлажемо да се изврши исправка грешке учињене приликом расподеле добити за 2009. годину, на начин да се коригује одлука Управног одбора Предузећа тако да се увећа део који припада оснивачу-Влади Републике Србије за 3.920 хиљада, као и да се изврши уплата увећаног дела добити на рачун прописан за уплату јавних прихода.

6.10.2. Предузеће је у 2009. години на основу одлуке Управног одбора од 23.07.2009. године из дела добити који преостаје за расподелу, након што је 75% добити усмерено оснивачу-Влади Републике Србије, исплатило запосленима у Предузећу на име учешћа у добити нето износ од 9.336 хиљада, односно заједно са припадајућим порезом на доходак грађана износ од 11.670 хиљада динара. Наведени износ исплаћен је запосленима у два дела-19.септембра односно 06.новембра 2009. године на начин да је сваком запосленом раднику исплаћено укупно 2,28 његове просечне нето зараде. На наведену одлуку Управног одбора Влада није дала сагласност, односно дала је сагласност на одлуку Управног одбора према којој се остварена добит за 2008. годину распоређује оснивачу (75%) и Предузећу (25%), а не и на расподелу дела добити који остаје Предузећу.

Закључком Владе од 26.фебруара 2009. године препоручено је да се преостали део добити за 2008. годину који остаје на располагање Предузећу усмери на инвестиционо одржавање, набавку опреме, средства развоја и унапређење рада.

Према Статуту Предузећа, Одлуци о оснивању Јавног предузећа за склоништа и Правилнику о раду Предузећа, запослени имају право на зараду из добити остварену у пословној години, о чему одлуку доноси Управни одбор уз сагласност Владе.

Програмом пословања Предузећа за 2008. годину, на који је Влада дала сагласност, предвиђена је расподела нераспоређене добити запосленима на име зараде у износу од једне просечне зараде запосленог у складу са Правилником о раду Предузећа.

На основу наведеног констатује се да је укупан износ од 11.670 хиљада динара исплаћен као учешће запослених у добити за 2008. годину, извршен на основу одлуке Управног одбора на коју Влада није дала сагласност. Такође, исплаћен износ је изнад једне просечне зараде како је предвиђено Програмом пословања Предузећа за 2008. годину.

Исплата учешћа у добити запосленима за 2009. годину извршена је у идентичном износу на основу одлуке Управног одбора на коју је Влада дала сагласност, укључујући и сагласност на расподелу преосталог дела добити која је остала на располагању Предузећу.

6.11. Дугорочна резервисања

Дугорочна резервисања се односе на следеће:

Назив	-у хиљадама динара-	
	2009. година	2008. година
Резервисања за задржане кауције и депозите	2.163	5.023
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	9.688	7.909
Укупно	11.851	12.932

Резервисања за задржане кауције и депозите највећим делом односе се на резервисања за трошкове добијања употребне дозволе за купљене станове која су формирана у претходном периоду.

Предузеће је извршило актуарску процену дугорочних примања запослених по основу отпремнина и јубиларних награда и то до периода 31.12.2008. што је умањило добит из ранијег периода у износу 7.909 хиљаде динара, а за 2009. извршило резервисања у износу 1.894 хиљаде динара на терет трошкова. Процену је извршио Институт за економска истраживања из Београда.

6.12. Краткорочне финансијске обавезе

Краткорочне финансијске обавезе у износу од 18.853 хиљада динара (31.12.2008. године 16.714 хиљада динара) односе се на гарантни полог за закуп предвиђен Предуговорима о закупу који имају третман новчаног обезбеђења/залоге за време трајања закупа. С обзиром да се ради о дугорочним обавезама, мишљења смо да би наведени износ требало евидентирати на рачуну 419-Остале дугорочне обавезе.

6.13. Обавезе из пословања

-у хиљадама динара-		
Назив	2009. година	2008. година
Примљени аванси, депозити и кауције	3.356	2.839
Добављачи у земљи	20.318	7.094
Укупно	23.674	9.933

Обавезе према добављачима односе се у највећем делу на обавезе према добављачу Бином доо, Београд, ЈКП Београдске електране, Склоништа доо, Нови Сад. Са наведеним добављачима, на дан 31.12.2009. године, Предузеће је извршило усаглашавање.

6.14. Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода и пасивна временска разграничења

-у хиљадама динара-		
Назив	2009. година	2008. година
Обавезе за порез на додату вредност	322	868
Обавезе за порез из добитка	1.169	5.341
Пасивна временска разграничења	7.581	8.083
Укупно	9.072	14.292

Пасивна временска разграничења у износу од 7.581 хиљада динара највећим делом се односе на обавезе из пословања по основу испостављених рачуна после 10. јануара 2010. године који се односе на 2009. годину у износу од 3.903 хиљаде и унапред обрачунату камату по стамбеним кредитима у износу од 3.513 хиљада динара.

6.15. Одложена пореске обавезе

Одложене пореске обавезе су резултат разлике између основица за обрачун рачуноводствене и пореске амортизације у износу од 1.031 хиљада динара.

6.16. Текући порески расход периода

-у хиљадама динара-

Назив	2009. година	2008. година
Бруто добит пословне године	170.209	146.715
Усклађивање расхода	3.301	17.687
Рачуноводствена амортизација	81.760	81.182
Пореска амортизација	117.397	107.931
Пореска основица	137.873	137.653
Пореска стопа	10%	10%
Обрачунати порез	13.787	13.765
Одложен порески приход (расход) периода	374	463
Нето добит без одложеног пореског прихода (расхода)	156.422	123.888
Нето добит	156.796	124.351

7. БИЛАНС УСПЕХА

Предузеће је у извештајном периоду остварило добитак пре опорезивања у износу 170.209 хиљаде динара, као разлику укупних прихода у износу 446.223 хиљаде динара и укупних расхода у износу 276.014 хиљаде динара.

Предузеће је у сегменту пословних и финансијских прихода остварило добитак, док је у оквиру осталих прихода и расхода остварило губитак, што је приказано у следећој табели :

-у хиљадама динара-

Приходи и расходи	Приходи	Расходи	Добитак/Губитак
Пословни	384.541	263.386	121.155
Финансијски	52.332	45	52.287
Остали	9.350	12.583	(3.233)
Укупно	446.223	276.014	170.209

Добитак пре опорезивања исказан је у Билансу успеха у износу 170.209 хиљада динара. Кад се износ добитка пре опорезивања умањи за порески расход периода у износу 13.787 хиљада динара и увећа за одложене пореске приходе периода у износу 374 хиљада динара добије се нето добитак у износу 156.796 хиљада динара.

7.1. Пословни приходи

Пословни приходи су исказани у износу 384.541 хиљаде динара и у целости се односе на остале пословне приходе.

Остали пословни приходи исказани су у износу 384.541 хиљаде динара и односе се на приходе од закупнина у износу 145.798 хиљаде динара и остале пословне приходе (накнаде за изградњу склоништа) у износу 238.743 хиљаде динара.

Приходи од закупнина

Приходи од закупнина исказани су у износу 145.798 хиљада динара, а чине их следећи приходи:

Врста прихода	-у хиљадама динара-	
	2009. година	2008. година
Приходи од закупа јавних и блоковских склоништа	122.285	109.147
Приходи од закупа пословног простора	22.693	13.100
Приходи од закупа станова	820	224
Приходи по основу права грађења објеката	-	3.887
Укупно	145.798	126.358

Приходи од закупа јавних и блоковских склоништа

Приходи од закупа јавних и блоковских склоништа исказани су у износу 122.285 хиљада динара. У извештајном периоду Предузеће је издало у закуп јавна и блоковска склоништа према следећем:

Врста непокретности	Број	Површина м ²	Вредност закупа
Јавна и блоковска склоништа	392	70.945	122.285

Од наведених непокретности, а на основу нових уговора закључених у 2009. години, издата су у закуп јавна и блоковска склоништа према следећем:

Пословница	Број	Површина м ²
Београд	32	3.778
Нови Сад	19	3.312
Ниш	1	219
Ослобођено плаћања закупнине	5	943
Укупно	57	8.252

Законски основ за остваривање прихода по основу издавања у закуп јавних и блоковских склоништа Предузеће има по основу Одлуке Владе Републике Србије о оснивању Јавног предузећа за склоништа (" Службени гласник РС ", бр. 5/91, 18/92, 63/01 и 112/06) .

Предузеће издаје склоништа у закуп путем јавног конкурса, а на основу Правилника о начину и условима коришћења јавних и блоковских склоништа у миру (" Службени гласник РС", бр. 61 и 69/2001. године). У случају да се нико не пријави на конкурс, склониште се може издати у закуп и непосредном погодбом, најкасније у року од три месеца од истицања рока за конкурс. Изузетно, Предузеће може издати склониште и непосредном погодбом Црвеном крсту, другим хуманитарним организацијама, органима и организацијама Владе Републике Србије.

На основу члана 8. тачке 9. Одлуке о оснивању јавног предузећа донета је Одлука о висини закупнине за мирнодопско коришћење склоништа, на коју је Влада Републике Србије дала сагласност ("Службени гласник РС", бр. 1/02 од 14.01.2002. године).

Одлуком је регулисано утврђивање минималне цене закупа, испод које не може да се утврђује уговорена цена. Изузетно, Управни одбор може минималну цену закупа својом посебном одлуком умањити за 50%.

Предузеће има овлашћење да склапа уговоре и врши друге правне послове о мирнодопском коришћењу јавних и блоковских склоништа, води све потребне евиденције у вези са јавним и блоковским склоништима, управља склоништима као својином Републике Србије, врши припрему и покреће поступак за укњижење права својине на јавним и блоковским склоништим, на име Републике Србије и својих права управљања и коришћења, према евиденцији јавних и блоковских склоништа.

Приходи се утврђују у висини обрачунатог закупа, увећани за припадајући порез на додатну вредност по општој стопи 18 %. У цену закупа не улазе трошкови одржавања склоништа и стални трошкови. Закупци сnose трошкове текућег одржавања и сталне трошкове. Порез на имовину, трошкове осигурања и трошкове инвестиционих одржавања сноси Предузеће.

Већи закупци склоништа су: Естетика-Пројект доо, Београд, Бид продукт доо, Бели поток, Делта Ђенерали осигурање, Град Београд градска управа, КДТ Колосеум, Београд и МФЦ Микрокомерц доо, Београд.

Непокретности се дају у закуп физичким и правним лицима на основу закључених предуговора. Предуговори се закључују оквирно на више година, а према члану 6. наведених Предуговора назначено је да добијањем сагласности Дирекције, Предуговори постају уговори. С обзиром да Предузеће за издавање склоништа у закуп, није добило сагласност Дирекције, предуговори су од стране Предузећа третирани као уговори.

Предузеће је имало законску обавезу да приликом издавања склоништа у закуп, прибави сагласности Дирекције, сходно члану 8а. Закона о средствима у својини РС.

Приходи од закупа пословног простора и локала

Приходи од закупа пословног простора и локала исказани су у износу 22.693 хиљаде динара и повећани су у односу на претходну годину за 73%. Већи закупци пословног простора: Национална банка Грчке ад, Београд, Аццентра креативе систем-студио за пројектовање доо, Београд Пахел доо, Београд и МТЧ – Творница чарапа доо, Београд.

Остали пословни приходи

Остали пословни приходи исказани су у износу 238.743 хиљаде динара, а чине их следећи приходи:

Врста прихода	-у хиљадама динара-	
	2009. година	2008. година
Приходи од накнада за склоништа	211.366	242.298
Приходи од рефундације сталних трошкова	27.188	20.477
Приходи од давања мишљења на пројекат	106	140
Приходи од продаје тендерске документације	83	756
Укупно	238.743	263.671

Приходи од накнада за склоништа исказани су у износу 211.366 хиљаде динара. Чланом 74. Закона о одбрани (" Службени гласник РС", бр. 45 и 58/91), прописана је обавеза инвеститора објеката да, у складу са просторним, односно убранистичким планом, изгради склониште или уплати накнаду Министарству одбране у висини 2% од укупне вредности грађевинског дела објекта за изградњу јавних склоништа – уколико инвеститор не гради склониште. Влада Републике Србије овластила је Предузећа за склоништа, Одлуком о изменама и допунама одлуке о оснивању Јавног предузећа за склоништа (" Службени гласник РС ", бр. 63/2001), да утврђује обрачун и врши наплату накнаде за изградњу и одржавање склоништа, као и да издаје потврду инвеститорима о измирењу обавезе по питању изградње и одржавања склоништа, без које надлежни орган не може издати грађевинску дозволу.

Управни одбор Предузећа је донео Правилник о начину обрачуна накнада за изградњу и одржавање склоништа и вршењу других услуга, који је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 65 и 87/02. Правилником је регулисан начин одређивања минималне јединичне цене за обрачун накнаде за изградњу и одржавање склоништа и других услуга. Приходи од накнада евидентирају се у тренутку када је инвеститор уплатио обрачунату накнаду и добио потврду о регулисаној накнади за изградњу и одржавање склоништа. У току 2002. године, послат је допис свим општинама на територији РС са молбом да се Предузећу доставе подаци у вези обрачуна накнаде за изградњу и одржавање склоништа. Ступањем на снагу Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 47/2003.), укинута је обавеза да орган надлежан за издавање одобрења за градњу, односно употребне дозволе не може издати одобрење за изградњу и употребну дозволу без претходно плаћене накнаде за изградњу склоништа. Одредбе члана 174. наведеног Закона у супротности су са Законом о одбрани.

Према објашњењу одговорних лица Предузећа и на основу дописа који су упућивани општинама и Републичком Секретаријату за законодавство произилази да су надлежни општински органи за урбанизам и грађевинске послове поступали селективно, на начин да су неке инвеститоре условљавали да уплате накнаду, а неким су издавали грађевинску, односно употребну дозволу без условљавања да претходно регулишу наведену обавезу.

Тако је код убирања накнада дошла до изражаја селективност, односно створени су повољни услови за непринципијелност и злоупотребе, као и довођење у неравноправан положај неких од инвеститора у односу на друге. Неке општине су донеле одлуке да се инвеститори ослобађају обавезе плаћања накнаде за изградњу и одржавање склоништа.

Управни одбор Предузећа донео је Закључке дана 14.10.2009. године којим констатује забрињавајуће стање у области наплате накнаде за изградњу и одржавање склоништа. Министарство животне средине и просторног планирања дало је обавештење број: Сл/2010 од 16.03.2010. године, у коме наводи да, приликом поступака легализације, није потребно условљавати накнадно издавање грађевинске и употребне дозволе, доказом о уплати накнаде за изградњу и одржавање склоништа, што додатно погоршава стање наплате накнада за изградњу и одржавање склоништа.

Приходи од рефундација сталних трошкова исказани су у износу 27.188 хиљада динара и односе се на рефундације трошкова електричне енергије, трошкова комуналија и других трошкова, а које по уговору о закупу сnose закупци.

Предузеће је у извештајном периоду исказало укупне расходе у износу 276.014 хиљаде динара, а што је приказано у следећој табели:

- у хиљадама динара-

Врста расхода	2009. година	2008. година
Пословни расходи	263.386	259.146
Финансијски расходи	45	245
Остали расходи	12.583	23.660
Укупно	276.014	283.051

7.2. Пословни расходи

Пословни расходи су исказани у износу 263.386 хиљаде динара, а чине их следећи расходи:

- у хиљадама динара-

Врста пословних расхода	2009. година	2008. година
Трошкови материјала	36.841	36.749
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	103.494	95.895
Трошкови амортизације и резервисања	83.654	81.182
Остали пословни расходи	39.397	45.320
Укупно	263.386	259.146

7.2.1. Трошкови материјала

Трошкови материјала исказани су у износу 36.841 хиљада динара и односе се на следеће трошкове:

- у хиљадама динара-

Врста трошкова	2009. година	2008. година
Трошкови материјала за израду	2.315	2.562
Трошкови осталог материјала	2.402	4.288
Трошкови горива и енергије	32.124	29.899
Укупно	36.841	36.749

Трошкови материјала у укупном износу су у оквиру планираних трошкова Програмом пословања за 2009. годину.

Трошкови материјала за израду исказани су у износу 2.315 хиљада динара и углавном се односе на материјал за одржавање склоништа.

Трошкови горива и енергије исказани су у износу 32.124 хиљада динара и односе се на трошкове горива у износу 1.813 хиљада динара, трошкове електричне енергије у износу 25.531 хиљада динара и трошкове грејања у износу 4.780 хиљада динара.

У оквиру служби Предузећа сачињава се обрачун о пређеној километражи и утрошку горива моторних возила у власништву Предузећа. Извештаје о утрошку горива оверавају својим потписом овлашћена лица која издају налоге за коришћење возила.

7.2.2. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

Трошкови зарада, накнада зарада исказани су у износу 103.494 хиљада динара и односе се на:

- у хиљадама динара-

Назив	2009. година	2008. година
Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	76.557	70.0177
Трошкови пореза на зараде	13.704	12.537
Трошкови накнада по уговору о делу	91	18
Трошкови накнада по уговорима о привременим и повременим пословима	1.608	1.192
Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора	6.830	6.775
Остали лични расходи и накнаде	4.704	5.356
Укупно	103.494	95.895

Трошкови зарада и накнада зарада

Трошкови зарада и накнада зарада у извештајном периоду исказани су у износу 76.557 хиљада динара. У наредној табели даје се преглед и основ повећања исплаћених зарада у 2009. години:

-у хиљадама динара-

Опис	Износ	Напомена
Исплаћене зарада и накнада зарада (брutto) у 2008. години	70.017	
Планиране зараде у 2009. години	72.952	Предвиђено Програмом за 2009. г. (56290*108)*12
Планирана вредност прековременог рада у 2009.године	4.363	Предвиђено Програмом за 2009. годину
Планирана укупна маса зарада за 2009. године	77.315	Предвиђено Програмом за 2009. годину
Исплаћене зараде за 2009. годину	72.206	Повећање масе у односу на 2008. годину од 3,13% због броја радника
Исплаћени прековремени у 2009. године	4.351	Прековремени у укупној маси учествују са 6%
Укупно исплаћено у 2009. години	76.557	Укупно повећање масе од 9,34%

Исплаћене зараде и накнаде зарада веће су у маси за 9,34% у односу на исплаћене у претходној години.

Основицу за планиране зараде у 2009. години чине исплаћене зараде и накнаде зарада у 2008. години. Просечан број запослених у 2008. години био је 104 запослена. У децембру 2008. године број запослених је био 108, као и током целе 2009. године, тако да је требало предвидети средства у маси за новозапослене из 2008. године чије зараде су теретиле масу само за један месец а у 2009. години терете свих дванаест месеци. Програмом пословања за 2009. годину предвиђена је маса зарада у износу 77.315 хиљада динара, у коју су укључене зараде по основу прековременог рада.

У току 2009. године донет је Закон о привременом смањењу плата, односно зарада, нето накнада и других примања у државној администрацији и јавном сектору ("Службени гласник РС", бр. 31/09) од 30.04.2009. године. Предузеће је спровело прописана смањења у периоду од 1.маја до краја 2009. године.

У извештајном периоду исплаћен је прековремени рад у укупном износу 4.351 хиљада динара, а што је предвиђено Програмом пословања за 2009. годину. На основу решења директора сви запослени су током 2009. године обављали прековремени рад (постоје месечне евиденције о обављању прековременог рада), уз образложење у наведеном решењу Директора, да се исти обавља због непланираних послова, иако су сви послови који су наведени у предлогу Директора за доношење одлуке о прековременом раду, систематизовани у постојећем Правилнику о организацији и систематизацији послова.

Трошкови накнада по уговорима о привременим и повременим пословима

Трошкови накнада по уговорима о привременим и повременим пословима исказани су у износу 1.608 хиљада динара, а односе се на 3 ангажована лица. Трошкови су предвиђени Програмом пословања у износу 1.500 хиљада динара, а исплате накнада извршене су у складу са Правилником о раду.

Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора

Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора исказани су у износу 6.830 хиљада динара. Управни одбор броји 7 чланова, а надзорни одбор 3 члана. Програмом пословања наведени трошкови предвиђени су у износу 6.603 хиљада динара.

Висина накнада утврђена је закључком Владе бр.120-4780/2008 од 06.11.2008. године. Основа је просечна нето зарада у Републици Србији за октобар 2008. године, а од 01.05. 2009. године накнаде су исплаћиване у складу са Законом о привременом смањењу плата, односно зарада, нето накнада и других примања у државној администрацији и јавном сектору.

Остали лични расходи и накнаде

Остали лични расходи и наканде исказани су у износу 4.704 хиљада динара и односе се на следеће расходе:

Назив	-у хиљадама динара-	
	2009. година	2008. година
Накнада трошкова запосленима на службеном путу	912	1.397
Накнада за смештај и исхрану на терену	209	365
Накнада трошкова превоза на рад и с рада	2.608	2.086
Јубиларне награде	-	460
Давања запосленима која се не сматрају зарадом	340	341
Солидарна помоћ запосленима	524	426
Трошкови осталих помоћи запосленима	-	193
Разна давања физичким лицима која нису запослена	111	88
Укупно	4.704	5.356

Накнада трошкова запосленима на службеном путу

Накнада трошкова запосленима на службеном путу и теренски додатак исплаћени су износу 1.121 хиљада динара, а у складу са Правилником о раду и у оквиру предвиђеном Програмом пословања за 2009. годину, а исплате накнада извршене су у складу са Правилником о раду.

Накнада трошкова превоза на рад и с рада

Накнада трошкова превоза на рад и с рада запослених исказана је у износу 2.608 хиљада динара и настали трошкови су у оквиру Програма пословања за 2009. годину, а исплате накнада извршене су у складу са Правилником о раду.

Давања запосленима која се не сматрају зарадом

Давања запосленима која се не сматрају зарадом исплаћена су у износу 340 хиљада динара, а односе се на исплате у за куповину поклона деци запослених старости до 15 година живота (5 хиљада динара по детету) у складу са Правилником о раду и у оквиру предвиђеном Програмом пословања за 2009. годину, а исплате накнада извршене су у складу са Правилником о раду.

7.2.3. Трошкови амортизације и резервисања

Трошкови амортизације и резервисања исказани су у износу 83.654 хиљада динара, а односе се на следеће трошкове:

- у хиљадама динара-

Врста трошкова	2009. година	2008. година
Трошкови амортизације	81.760	81.1822
Резервисања за наканде и друге бенефиције запослених	1.894	-
Укупно	83.654	81.182

Трошкови амортизације на дан 31.12.2009. године исказани су у износу 81.760 хиљада динара и односе се на амортизацију нематеријалних улагања у износу 478 хиљада динара, грађевинских објеката 4.836 хиљада динара, постројења и опреме 15.732 хиљада динара и инвестиционих некретнина 60.714 хиљада динара. Неправилности у вези са необрачунавањем амортизације средстава која се не користе обрађене су у напомени 6.2.2. Извештаја.

7.2.4. Остали пословни расходи

Остали пословни расходи исказани су у износу 39.397 хиљада динара и односе се на следеће расходе:

- у хиљадама динара-

Назив	2009. година	2008. година
Трошкови ПТТ услуга	4.886	5.573
Трошкови услуга одржавања	7.136	9.132
Трошкови закупнине	1.650	1.846
Трошкови рекламе и пропаганде	1.302	1.640
Трошкови комуналних услуга и обезбеђења	6.219	7.369
Непроизводне услуге	1.542	1.418
Трошкови репрезентације	1.246	1.586
Трошкови премије осигурања	1.189	1.136
Трошкови платног промета	732	545
Трошкови чланарина	314	295
Трошкови пореза	10.188	8.511
Остали трошкови	2.993	6.267
Укупно	39.397	45.318

Остали пословни расходи исказани у извештајном периоду мањи су од истих у претходној години (индекс 87), као и мањи у односу на план за 2009. годину (индекс 56). Мање

исказани остали пословни расходи у односу на планиране, највећим делом су због тога, што се план текућег одржавања склоништа реализује са закашњењима у односу на планирану динамику радова на одржавању склоништа.

Трошкови услуга одржавања

Трошкови услуга одржавања исказани су у износу 7.136 хиљада динара и највећим делом се односе на одржавање јавних склоништа. Програмом пословања за ове намене предвиђени су трошкови у износу 14.900 хиљада динара. У седишту Предузећа у Београду организована је служба за одржавање склоништа која броји око 30 извршилаца. Пословнице у Нишу и Новом Саду и одељења у Крагујевцу и Ужицу имају сопствене службе одржавања.

Трошкови рекламе и пропаганде

Трошкови рекламе и пропаганде исказани су у износу 1.302 хиљада динара и у оквиру су планираних трошкова предвиђених Програмом пословања за 2009. годину.

Трошкови комуналних услуга и обезбеђења

Трошкови комуналних услуга и обезбеђења исказани су у износу 6.219 хиљада динара и односе се на трошкове комуналија у износу 2.646 хиљада динара и трошкове обезбеђења објеката Предузећа у износу 3.573 хиљада динара.

Трошкови реперезентације

Издаци за трошкове реперезентације исказани су у износу 1.246 хиљада динара и у оквиру су планираних трошкова предвиђених Програмом пословања за 2009. годину

У поступку набавке и испоруке добара и услуга за реперезентацију као и за рекламу и пропаганду спроведен је поступак јавне набавке малих вредности у складу са законским прописима.

Предузеће у 2009. години није донело Правилник о трошковима рекламе и реперезентације, већ је Управни одбор у фебруару 2010. године донео Правилник о трошковима рекламе и реперезентације. Како овај Правилник није прописивао коришћење платних картица у погледу права њихових корисника, у поступку ревизије исти је допуњен на начин да је прописано право располагања директора у месечном износу у висини 1,5 просечне нето зараде у Републици Србији.

Трошкови пореза

Трошкови пореза исказани су у износу 10.188 хиљада динара и односе се на трошкове пореза на имовину 9.386 хиљада динара, накнаде за коришћење грађевинског земљишта у износу 166 хиљада динара и остале накнаде и таксе у износу 636 хиљада динара.

Остали трошкови

Остали трошкови исказани су у износу 2.993 хиљаде динара и односе се на следеће трошкове:

- у хиљадама динара-

Назив	2009. година
Судске и административне таксе	174
Таксе за регистрацију возила	323
Трошкови огласа	719
Трошкови претплата на часописе	423
Остали разни нематеријални трошкови	84
Трошкови јубилеја	1.270
Укупно	2.993

Трошкови јубилеја исказани су у износу 1.270 хиљада динара и односе се на исплату награде за дан предузећа (01.04.) свим запосленима, на основу одлуке Управног одбора од 25.06.2009. године, у износу по сваком запосленом од 11.759,00 динара, а поводом обележавања јубилеја-дана Предузећа. Средства су предвиђена Програмом пословања Предузећа за 2009. годину, на који је Влада дала сагласност. Правилником о раду Предузећа предвиђена је исплата награда за дан предузећа свим запосленима.

На исплаћени износ од 1.270 хиљада динара нису обрачунати порези према важећим законским прописима, с обзиром да је ова исплата, од стране Предузећа, третирана као јубиларна награда. У истој години исплаћене су јубиларне награде за три запослена за навршених 10 година непрекидног рада у укупном износу од 129 хиљада динара (средства су предвиђена Програмом пословања за 2009. годину).

7.3. Финансијски приходи

Финансијски приходи исказани су у износу 52.332 хиљаде динара, и углавном се односе на приходе од камата на орочене депозите у износу 52.099 хиљада динара.

Текући вишкови новчаних средстава су нуђени заинтересованим банкама и другим организацијама по систему лицитације и према објашњењу одговорних лица пласирани су по највишој каматној стопи и најчвршћим гаранцијама за враћање пласираних средстава.

7.4. Финансијски расходи

Финансијски расходи исказани су у износу 45 хиљаде динара и односе се на расходе камата по основу обавеза према добављачима у износу 40 хиљаде динара и по основу обавеза за порезе у износу 5 хиљада динара.

7.5. Остали приходи

Остали приходи исказани су у износу 9.350 хиљаде динара, и углавном се односе на приходе по основу наплате отписаних потраживања у износу 2.456 хиљада динара и приходе по основу ефеката уговорене заштите од ризика у износу 5.749 хиљада динара, који се односе на ефекте по основу валутне клаузуле по основу дугорочних кредита за откуп станова од стране запослених и бивших запослених.

7.6. Остали расходи

Остали расходи исказани су у износу 12.583 хиљада динара и односе се на следеће расходе:

- у хиљадама динара-

Врста расхода	2009. година	2008. година
Обезвређење потраживања	10.296	6.459
Расходи из ранијих година	1.037	612
Донације	425	2.579
Обезвређење некретнина, постројења и опреме		11.433
Расходи материјала	825	2.578
Укупно	12.583	23.661

Расходи обезвређења потраживања исказани су у износу 10.296 хиљада динара и односе се на исправку вредности потраживања од купаца за сва потраживања од чијег је рока за наплату прошло више од 60 дана.

Расходи из ранијих година исказани су у износу 1.037 хиљада динара и односе се на књижна терећења за електричну енергију и поврат накнаде за склоништа обрачунате у 2007. години.

- *Донације*

Издаци за донације исказани су у износу 425 хиљада динара (у оквиру планираних Програмом пословања за 2009. годину), а у највећем делу се односе на исплате спортским клубовима, међу којим се најзначајније односе на следеће:

- у хиљадама динара-

Карате клуб Ненад Баточанин, Београд	50
Центар борилачких спортова "Звонко Осмајлић", Београд	50
Спортско друштво "Спартак", Љиг	50
Уницеф Србија- програм школа без насиља	50

За донацију Уницеф Србија-програм школа без насиља донета је одлука о одобрењу средстава али није закључен уговор, односно није реализована због чега је у поступку ревизије сторниран расход и укинута обавеза.

Предузеће исплаћује донације на основу Правилника о основама и мерилима за исплату донација и спонзорстава који је донео Управни одбор 23.07.2009. године. Чланом 5. наведеног Правилника предвиђена је могућност да Управни одбор од корисника донације тражи контролу утрошка средстава. У поступку ревизије није нам презентивано да је Управни одбор у складу са могућношћу предвиђеном у наведеном Правилнику тражио од примаоца донације правдање утрошка добијених средстава.

Дана 02.12.2010. године наведени Правилник је измењен уз констацију да су корисници донација обавезни да доставе доказ о утрошеним донираним средствима.

8. СУДСКИ СПОРОВИ

Предузеће води више судских спорова у вези са наплатом својих потраживања по основу издавања у закуп склоништа и осталог простора. Поступци су у различитим фазама, а укупна вредност спорова на дан 31.12.2009. године износи 14.574 хиљаде динара. Највећи спорови односе на следеће утужене закупце: Еуротоурс доо, Гуча, Генерал Експорт у реструктурирању, Београд Хазберт и остале. У Напоменама уз финансијске извештаје за 2009. годину Предузеће није обелоданило вредности судских спорова.

9. ПРЕТХОДНИ ПОСТУПЦИ И КОРЕСПОДЕНЦИЈА СА СУБЈЕКТОМ РЕВИЗИЈЕ ПРЕ ИЗРАЖАВАЊА МИШЉЕЊА

1. Нацрт извештаја о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања Јавног предузећа за склоништа, Београд за 2009. годину достављен је дана 23.11.2010. године.
2. Приговор на Нацрт извештаја о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања Јавног предузећа за склоништа, Београд за 2009. годину достављен је дана 08.12.2010. године.
3. Одржан је рашчишћавајући састанак дана 21.12.2010. године.
4. Достављен је Предлог извештаја о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања Јавног предузећа за склоништа, Београд за 2009. годину дана, 10.01.2011. године.
5. Предузеће није доставило примедбе на Предлог извештаја о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања Јавног предузећа за склоништа, Београд за 2009. годину, односно потврђена је сагласност на Предлог извештаја, дана 25.01.2011. године.